Computer Vision 3

Ş.l. dr. ing. Mihai DOGARIU

www.mdogariu.aimultimedialab.ro

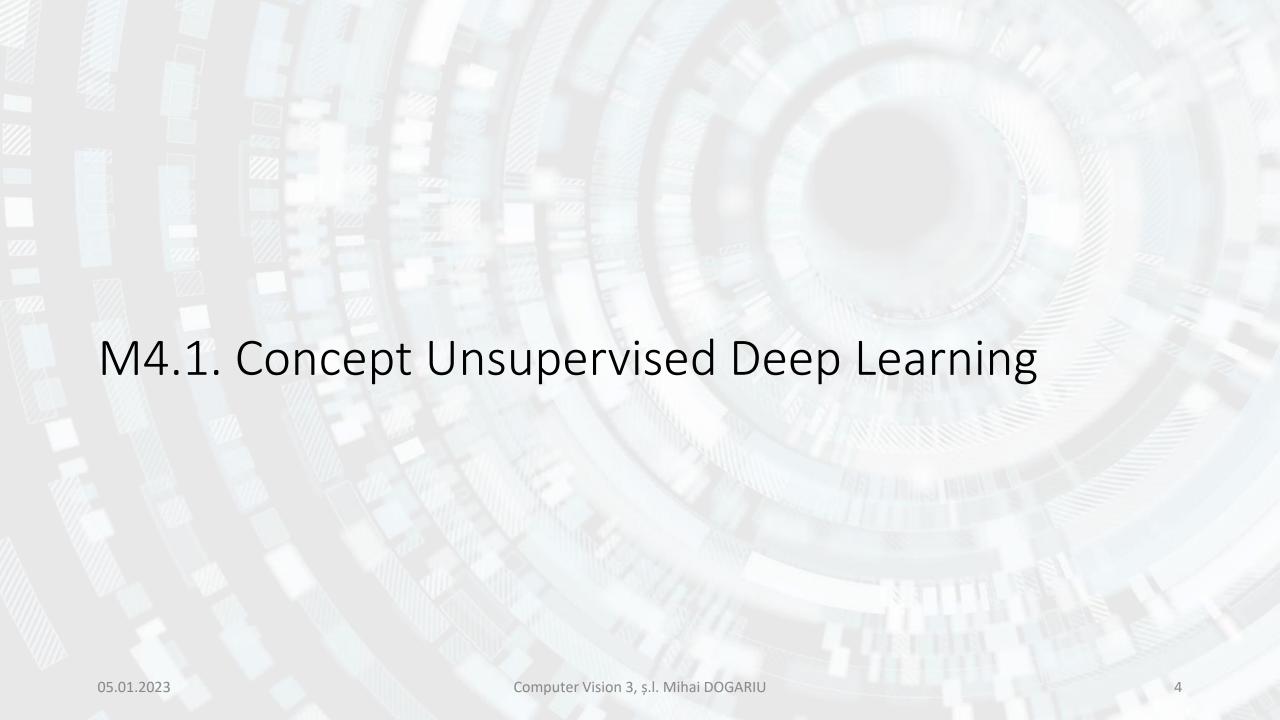
Structura cursului

- M1. Introducere
- M2. Fundamentele Învățării Adânci (Deep Learning Fundamentals)
- M3. Învățare Adâncă Supervizată (Supervised Deep Learning)
- M4. Învățare Adâncă Nesupervizată (Unsupervised Deep Learning)
- M5. Învățare Consolidată (Reinforcement Learning)

M4. Învățare Adâncă Nesupervizată (Unsupervised Deep Learning)

- 4.1. Concept Unsupervised Deep Learning
- 4.2. Autoencoders (AE)
- 4.3. Variational Autoencoders (VAE)
- 4.4. Generative Adversarial Networks (GAN)

Unsupervised Deep Learning

Învățarea supervizată = paradigmă de învățare a mașinilor în care datele de antrenare sunt etichetate. Fiecare exemplu de antrenare este format dintr-un descriptor de trăsături și o etichetă. Scopul învățării supervizate este de a învăța funcția de asociere dintre trăsăturile de intrare și eticheta corespondentă.

Învățarea nesupervizată = paradigmă de învățare a mașinilor în care datele de antrenare sunt neetichetate. Scopul învățării nesupervizate este de a învăța modelul inerent al exemplelor de antrenare prin imitare. Aceasta se face prin auto-organizare ce captează informații privitoare la comportamentul/distribuția de probabilitate a datelor de antrenare.

Unsupervised Deep Learning

Învățare nesupervizată

Modele ne-probabilistice

- Sparse Coding
- Autoencoders
- Altele (e.g. k-means)

Modele probabilistice (generative)

Modele tractabile

- Deep Belief Nets
- NADE
- PixelRNN

Modele ne-tractabile

- Boltzmann Machines
- Variational Autoencoders
- Helmholtz Machines

- Generative Adversarial Networks
- Moment Matching Networks

Autoencoder = rețea neuronală antrenată pentru a încerca să reproducă intrarea la ieșire.

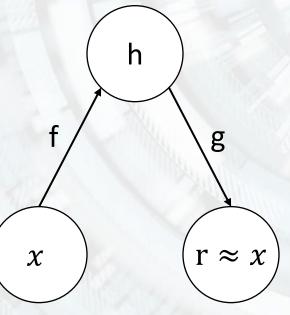
Funcții deterministe

encoder: h = f(x)

decoder: r = g(h) = g(f(x))

- f și g pot fi obținute cu ajutorul unor rețele neuronale;
- x și r reprezintă structuri informaționale (vectori/tensori);
- *h* reprezintă un descriptor de trăsături.

strat ascuns = bottleneck

Generalizare stocastică

encoder: $p_{encoder}(h|x)$

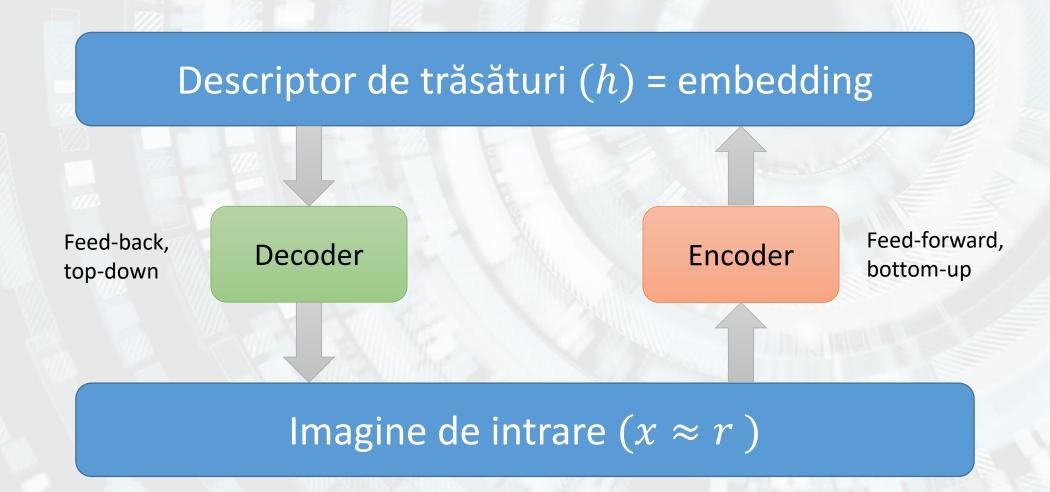
decoder: $p_{decoder}(x|h)$

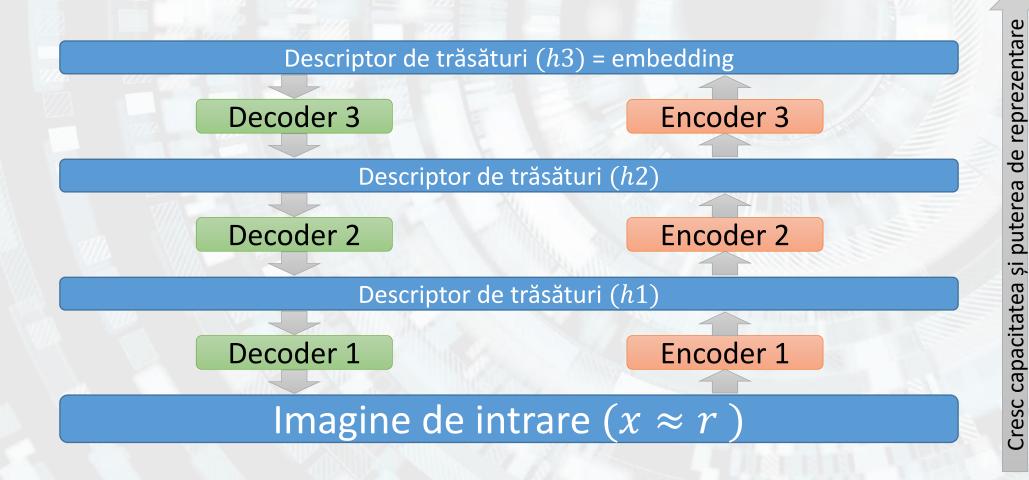
Antrenarea se face cu o pierdere

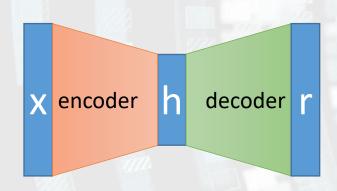
care penalizează ieșirea g(f(x)) atunci când este diferită de x; e.g. MSE.

output = reconstrucție

input

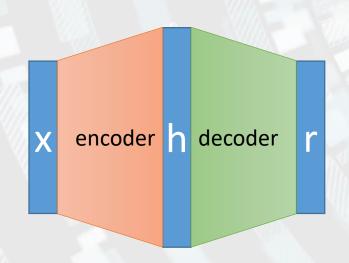

Undercomplete autoencoder

 $\dim(h) < \dim(x)$

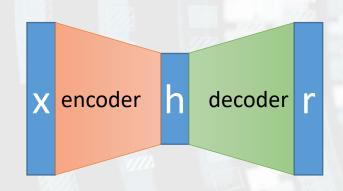
Encoder-ul și decoder-ul învață o reprezentare contractată a datelor.

Overcomplete autoencoder

 $\dim(h) \ge \dim(x)$

Encoder-ul și decoder-ul învață o reprezentare dilatată a datelor.

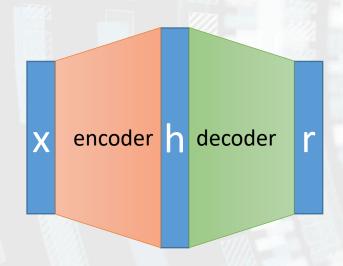

Undercomplete autoencoder

 $\dim(h) < \dim(x)$

Encoder-ul și decoder-ul învață o reprezentare contractată a datelor.

- Descriptorul de trăsături este restricționat la o dimensiune mai mică decât intrarea => autoencoder-ul învață
  cele mai reprezentative trăsături;
- Decodor liniar + MSE => autoencoderul învață același subspațiu ca un PCA;
- Codor neliniar + decodor neliniar => reprezentare mai puternică decât PCA;
- Dacă oferim prea multă capacitate (numărul de parametri antrenabili) codorului și decodorului, acestea pot ajunge să învețe funcția identitate => autoencoder-ul devine inutil.

Overcomplete autoencoder

 $\dim(h) \ge \dim(x)$

Encoder-ul și decoder-ul învață o reprezentare dilatată a datelor.

- Descriptorul de trăsături are dimensiunea cel puțin egală cu dimensiunea datelor;
- Autoencoder-ul poate reproduce intrarea la ieșire foarte simplu, prin copierea datelor de la un capăt la altul (encoder liniar + decoder liniar) acest caz nu este dorit, deoarece autoencoder-ul nu învață nimic;
- Funcția identitate este evitată prin regularizare o serie de constrângeri suplimentare ce împiedică copierea intrării la ieșire. Regularizarea se poate face prin:
  - Reprezentări rare (sparse autoencoder);
  - Introducerea robusteții la zgomot (denoising autoencoder);
  - Păstrarea derivatelor la niște valori mici.

Autoencoders – sparse autoencoder

Se introduce un termen de penalizare a rarității (sparsity penalty) în funcția de cost:

$$\mathcal{L} = L\left(\mathbf{x}, g(f(\mathbf{x}))\right) + \Omega(\mathbf{h})$$

Parametrul de penalizare a rarității este, de obicei, definit ca:

1. Regularizare L1:

$$\Omega(\boldsymbol{h}) = \lambda \sum_{i} \left| a_{i}^{(h)} \right|$$

Unde $a_i^{(h)}$ este vectorul activărilor din stratul h pentru eșantionul i.

2. Divergență Kullback-Leibler:

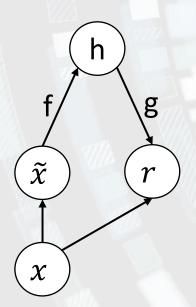
$$\Omega(\boldsymbol{h}) = \sum_{j} KL(\rho||\hat{\rho}_{j})$$

Unde:

- $\hat{\rho}_j = \frac{1}{m} \sum_i \left| a_i^{(h)}(x) \right| = \text{raritatea neuronului j din stratul h, calculată ca media activărilor a m eșantioane notate cu x;}$
- ρ este raritatea dorită și reprezintă activarea medie a unui neuron pentru un subset de date.

Autoencoders – denoising autoencoder

Dacă un autoencoder poate reconstrui intrarea, de ce nu ar putea să reconstruiască și o variantă ușor modificată a acesteia?

Intrare: $\tilde{x} = x + n$

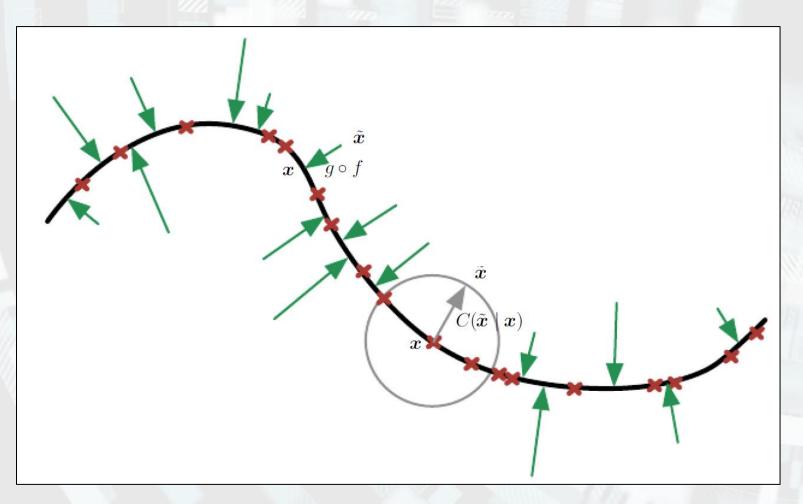
leșire (reconstrucție): x

Obiectiv: învățarea modului de eliminare a zgomotului n din intrare

Optimizare: minimizarea funcției de cost

$$\mathcal{L} = L\left(x, g(f(\tilde{x}))\right) = L\left(x, g(f(x+n))\right)$$

Autoencoders – denoising autoencoder

Spaţiul datelor de antrenare

× Eșantioane de antrenare

Coruperea datelor

Recuperarea datelor

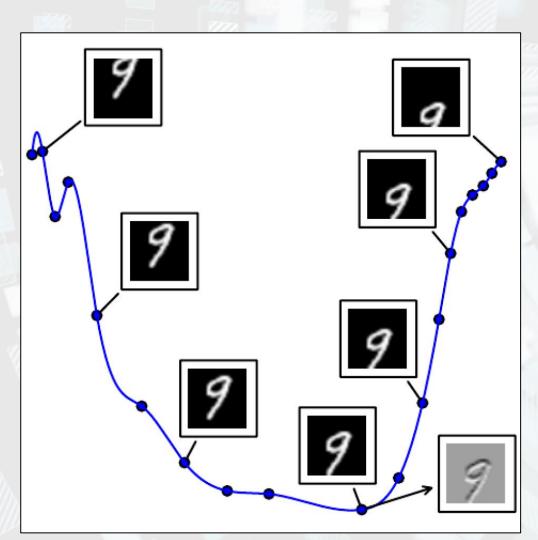
Autoencoders – penalizarea derivatelor

Se introduce un termen de penalizare a rarității (sparsity penalty) în funcția de cost:

$$\mathcal{L} = L\left(\mathbf{x}, g(f(\mathbf{x}))\right) + \Omega(\mathbf{h}, \mathbf{x})$$

$$\Omega(\mathbf{h}, \mathbf{x}) = \lambda \sum_{i} \|\nabla_{\mathbf{x}} h_{i}\|^{2}$$

- Forțează modelul să învețe funcții care nu suferă schimbări majore la mici modificări ale lui x
- Se aplică doar în momentul antrenării, deci forțează modelul să învețe descriptori care captează informații legate de distribuția de probabilitate a datelor de antrenare.
- >Se mai numește și autoencoder contractiv, deoarece asociază unei vecinătăți de intrări o vecinătate mai mică de ieșiri.

Asociere între planul imaginii (784-dimensional, imagini din baza MNIST) și curba spațiului de date (manifold) undimensională. În acest caz, s-a folosit reprezentare bidimensională cu ajutorul PCA.

Translația imaginii generează o curbă complexă a spațiului de date.

Hiperplan tangent = plan ce definește direcțiile în care ne putem deplasa cu un pas infinitezimal și să rămânem pe curba spațiului de date. În acest caz, există o singură linie tangentă.

Un spațiu n-dimensional are n linii tangente.

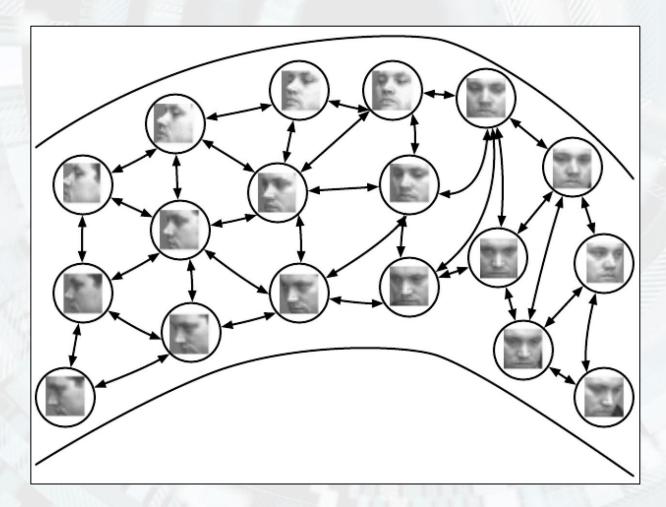
Imaginea gri reprezintă schimbarea suferită în urma avansării în direcția dată de tangentă:

- pixeli gri => pixelii rămân neschimbaţi;
- pixeli albi => pixelii se deschid la culoare;
- pixeli negri => pixelii se închid la culoare.

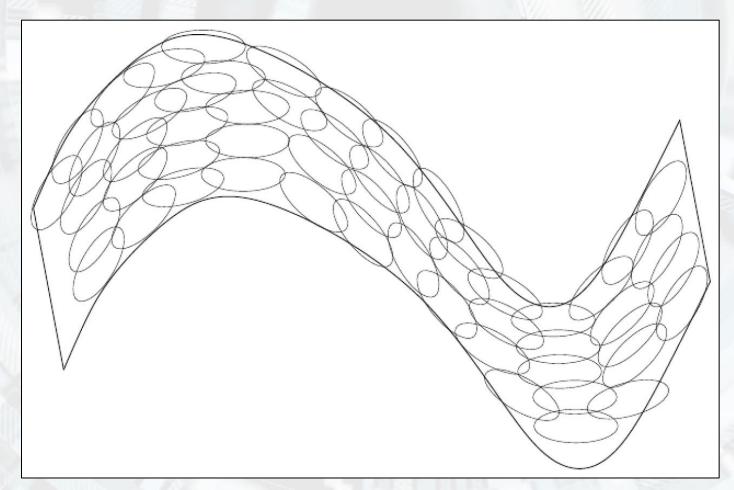
Învățarea spațiului de date duce la crearea unui graf cu cei mai apropiați vecini (nearest neighbor):

- nodurile = eşantioane de antrenare;
- muchiile = relaţiile de tipul cel mai apropiat vecin.

Dacă există suficiente date de antrenare, se poate învăța întregul spațiu de date și, deci, se pot genera eșantioane noi prin interpolare.

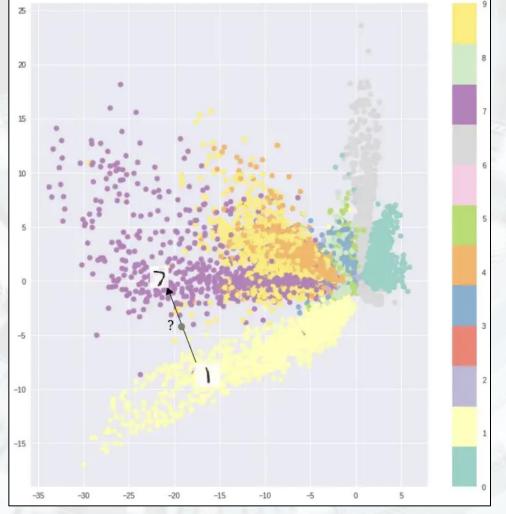

- Cunoașterea planurilor tangente din fiecare locație conduce la combinarea lor și estimarea funcției de densitate a probabilității datelor, care modelează complet setul de date de antrenare.
- Fiecare plan tangent este aproximat cu o curbă Gaussiană.
- În practică, spațiul datelor este foarte complex și poate fi doar aproximat (imposibil de determinat precis).

- Proiectarea descriptorilor într-un spațiu 2D;
- Antrenarea autoencoder-ului pe MNIST Digits;
- Fiecare cifră aparține unui cluster relativ bine definit;
- Alegem un punct ce nu se află pe grafic ce imagine este decodată?
- Limitare: decodorul poate procesa (replica input) doar descriptori pe care i-a văzut în timpul antrenării

   spațiu discret de valori. Decodarea altor valori duce la imagini fără sens => nu este adecvat generării de exemple noi.

Autoencoders – concluzii

- Autoencoders sunt foarte bune pentru a recupera dintr-un spațiu de date informația folosită la antrenare;
- Implică antrenarea cu un număr mare de exemple pentru a acoperi întregul spațiu de date (manifold);
- ➤ Sunt robuste la o perturbație relativ mică a descriptorului de trăsături (a embedding-ului);
- ➤ Nu sunt adecvate generării de exemple noi.

Autoencoders – aplicații

- 1. Reducerea dimensionalității datelor undercomplete autoencoders pot reduce dimensionalitatea datelor mai mult decât tehnicile clasice, e.g. PCA. O aplicație imediată este compresia datelor în comunicații.
- 2. PCA în cazul folosirii activărilor liniare, autoencoderele obțin un spațiu latent similar cu PCA.
- 3. Information retrieval descriptorii din stratul bottleneck pot fi utilizați pentru recuperarea informației (vezi M2, slide 63).
- **4. Detecția anomaliilor** outliers vor fi evidențiați cu ușurință, deoarece vor avea o reconstrucție foarte slabă.
- 5. Clustering spațiul latent va fi organizat sub forma unor clustere compuse din exemplele cel mai asemănătoare.
- **6. Denoising** autoencoder care primește la intrare imagini cu zgomot și este antrenat să reproducă imagini fără zgomot.
- 7. Inpainting autoencoder care primește la intrare imagini cu zone ascunse și este antrenat să reproducă imagini complete.
- **8. Colorizare** autoencoder care primește la intrare imagini cu nuanțe de gri și este antrenat să reproducă imagini color.

Bibliografie

- [1] Goodfellow, I., Bengio, Y., & Courville, A. (2016). Deep learning. MIT press.
- [2] Kingma, D. P., & Welling, M. (2013). Auto-encoding variational bayes. arXiv preprint arXiv:1312.6114.